

ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΟΗΕ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΤΩΝ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ

Ετήσια Έκθεση 2016

Δελτία Τύπου

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΚΕΘΕΑ (Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων)

Το ΚΕΘΕΑ είναι το μεγαλύτερο δίκτυο υπηρεσιών απεξάρτησης και κοινωνικής επανένταξης στη χώρα μας, ένας από τους βασικούς φορείς του εθνικού σχεδιασμού εναντίον των εξαρτήσεων και σύμβουλος οργανισμός του Οικονομικού και Κοινωνικού Συμβουλίου (ECOSOC) του ΟΗΕ σε θέματα ναρκωτικών. Εδώ και 3 δεκαετίες αναπτύσσει προγράμματα ψυχοκοινωνικής υποστήριξης για διαφορετικές ομάδες-στόχους τα οποία αντιμετωπίζουν ολοκληρωμένα το πρόβλημα της χρήσης και της εξάρτησης, με τη συμμετοχή της οικογένειας και της κοινωνίας. Σήμερα διαθέτει περισσότερες από 100 μονάδες πανελλαδικά, σε 26 πόλεις και 17 σωφρονιστικά καταστήματα, οι οποίες σε ετήσια βάση προσφέρουν υπηρεσίες σε 13.500 άτομα, χρήστες ουσιών και οικογένειες. Έρευνες τεκμηριώνουν τόσο την αποτελεσματικότητα όσο και την οικονομική ανταποδοτικότητα των υπηρεσιών του ΚΕΘΕΑ. Το ΚΕΘΕΑ είναι επίσης ένας από τους κύριους ελληνικούς φορείς πρόληψης, εκπαίδευσης επαγγελματιών και έρευνας στον τομέα των εξαρτήσεων.

Από το 1993 το ΚΕΘΕΑ ανακοινώνει στην Ελλάδα την ετήσια έκθεση της Διεθνούς Επιτροπής του ΟΗΕ για τον Έλεγχο των Ναρκωτικών (INCB). Το τεύχος αυτό περιλαμβάνει τα δελτία Τύπου της έκθεσης του 2016, η οποία ανακοινώνεται σε όλο τον κόσμο στις 2 Μαρτίου 2017. Η απόδοση στα ελληνικά έγινε από το Τμήμα Ενημέρωσης του ΚΕΘΕΑ και η παραγωγή του εντύπου σε 800 αντίτυπα από την παραγωγική μονάδα γραφικών τεχνών ΚΕΘΕΑ ΣΧΗΜΑ+ΧΡΩΜΑ (τ. 2310 797476). Το πλήρες κείμενο της Ετήσιας Έκθεσης για το 2016 είναι αναρτημένο, σε όλες τις επίσημες γλώσσες του ΟΗΕ, στον ιστότοπο της Επιτροπής www.incb.org

INCB
Vienna International Centre
P.O. Box 500,
1400 Vienna, Austria
tel.: (43-1) 26060 4163
Web address: www.incb.org

ΚΕΝΤΡΟ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ
ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΩΝ ΑΤΟΜΩΝ
Σορβόλου 24, 116 36 ΑΘΗΝΑ
Τηλ.: 210 9241993-6, Φαξ: 210 9241986
E-mail: admin@kethea.gr
Web address: www.kethea.gr

ΚΕΘΕΑ

ΜΗΝΥΜΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

Η Ετήσια Έκθεση για το 2016 της Διεθνούς Επιτροπής του ΟΗΕ για τον Έλεγχο των Ναρκωτικών (INCB) παρουσιάζει μια ανάλυση της παγκόσμιας κατάστασης σε σχέση με τον έλεγχο των ναρκωτικών, καθώς και συστάσεις που αποσκοπούν στο να βοηθηθούν τα κράτη να λάβουν αποτελεσματικά μέτρα για να αντιμετωπίσουν τις συνδεόμενες με τα ναρκωτικά προκλήσεις. Κατά τη διάρκεια της 30ης Ειδικής Συνόδου της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ με θέμα το παγκόσμιο πρόβλημα των ναρκωτικών, η οποία διεξήχθη τον Απρίλιο του 2016, οι κυβερνήσεις επαναβεβαίωσαν τη δέσμευσή τους έναντι των στόχων και των αρχών των διεθνών Συμβάσεων, και την αποφασιστικότητά τους να ανταποκριθούν στην κοινή τους υποχρέωση για συνεργασία σε όλα τα πεδία της πολιτικής για τα ναρκωτικά. Όπως και οι κυβερνήσεις που υιοθέτησαν το τελικό κείμενο της Ειδικής Συνόδου, η Επιτροπή πιστεύει ότι το διεθνές σύστημα ελέγχου των ναρκωτικών, που στηρίζεται στις Συμβάσεις, συνεχίζει να αποτελεί μια ευέλικτη βάση για ανταπόκριση στις ανάγκες του παγκόσμιου ελέγχου.

Το φετινό θεματικό κεφάλαιο της Έκθεσης αφορά τις γυναίκες και τα ναρκωτικά. Όταν εξετάζεται το παγκόσμιο πρόβλημα των ναρκωτικών, είναι σημαντικό να λαμβάνεται υπόψη η διάσταση του φύλου, όπως, για παράδειγμα, αναδεικνύεται από το γεγονός ότι, ενώ το ένα τρίτο του παγκόσμιου αριθμού χρηστών ναρκωτικών είναι γυναίκες και κορίτσια, μόλις ένας στους πέντε αποδέκτες υπηρεσιών θεραπείας είναι γυναίκα, ενώ αυξάνεται και ο αριθμός των γυναικών που συλλαμβάνονται για σχετικά με τα ναρκωτικά αδικήματα. Η Έκθεσή μας δείχνει ότι, προκειμένου να εφαρμοστεί αποτελεσματική και ολοκληρωμένη πολιτική για τα ναρκωτικά, χρειάζεται να υπάρχει ανταπόκριση στις ανάγκες των γυναικών και να αρθούν τα εμπόδια, όπως το στίγμα, στην πρόσβασή τους στη θεραπεία. Το κεφάλαιο αυτό μπορεί να αλλάξει τις αντιλήψεις και να υπενθυμίσει στους ανθρώπους -ιδίως σε όσους διαμορφώνουν την πολιτική- τη σημασία που έχει η προστασία των γυναικών οι οποίες κάνουν χρήση ναρκωτικών ή έχουν διαπράξει συνδεόμενα με τα ναρκωτικά αδικήματα, όπως και η προστασία των δικαιωμάτων των οικογενειών τους. Το κεφάλαιο κλείνει με σειρά από συστάσεις προς τα κράτη-μέλη, όπως την ανάγκη να δοθεί προτεραιότητα σε εύκολα προσβάσιμη φροντίδα της υγείας για τις εξαρτημένες γυναίκες, την εξασφάλιση επαρκέστερης χρηματοδότησης και συντονισμού των προσπαθειών που αποσκοπούν στην πρόληψη και τη θεραπεία στον πληθυσμό των χρηστών, και την αντιμετώπιση του στίγματος που συνδέεται με την εξάρτηση από τα ναρκωτικά, ιδίως όταν αυτή αφορά γυναίκες.

Θεμελιώδης σκοπός του διεθνούς συστήματος ελέγχου των ναρκωτικών παραμένει η προστασία της υγείας και της ευημερίας της ανθρωπότητας. Το σύστημα ελέγχου των ναρκωτικών χρειάζεται να διασφαλίζει τη διαθεσιμότητα ναρκωτικών φαρμάκων και ψυχοτρόπων ουσιών για ιατρικούς και επιστημονικούς σκοπούς, ενώ αποτρέπει τη διακίνηση, παράνομη καλλιέργεια, παραγωγή και χρήση.

Οι Συμβάσεις προβλέπουν ορισμένο βαθμό ευελιξίας κατά την εφαρμογή τους σε εθνικό επίπεδο, ιδίως σε ό,τι αφορά τον καθορισμό κατάλληλων ποινών, συμπεριλαμβανομένων μη τιμωρητικών ή μη στερητικών της ελευθερίας μέτρων για ήσσονος σημασίας αδικήματα. Από τις Συμβάσεις δεν απορρέει κα-

μία υποχρέωση για εγκλεισμό των ανθρώπων οι οποίοι διαπράττουν μικροαδικήματα που σχετίζονται με τα ναρκωτικά. Αντιθέτως, οι Συμβάσεις προωθούν εναλλακτικές προς την καταδίκη και τον εγκλεισμό λύσεις, όπως είναι η θεραπεία, η εκπαίδευση, η μεταθεραπευτική φροντίδα, η απεξάρτηση και η κοινωνική επανένταξη.

Ωστόσο, η ευελιξία έχει τα όριά της* δεν επεκτείνεται μέχρι τη ρύθμιση της μη ιατρικής χρήσης της κάνναβης. Η φετινή Έκθεση, ακόμη μια φορά, εφιστά την προσοχή στον περιορισμένο αριθμό χωρών οι οποίες έχουν υιοθετήσει πολιτικές που ξεπερνούν αυτά τα όρια. Τα συμβαλλόμενα στις Συμβάσεις κράτη έχουν τώρα την ευθύνη να αποφασίσουν πώς θα αντιδράσουν απέναντι στις εξελίξεις στις χώρες οι οποίες παρέβλεψαν τις Συμβάσεις, επιτρέποντας και ρυθμίζοντας τη μη ιατρική χρήση της κάνναβης. Οι εξελίξεις αυτές εκτίθενται στο κεφάλαιο II της Έκθεσης, το οποίο διερευνά τις πιθανές επιπτώσεις από τη νομιμοποίηση και ρύθμιση της μη ιατρικής χρήσης της κάνναβης σε διάφορες περιοχές του κόσμου.

Το κεφάλαιο της παγκόσμιας ανασκόπησης αναδεικνύει τις εξελίξεις στα κράτη όπου δημιουργήθηκαν και λειτουργούν «χώροι χρήσης ναρκωτικών». Η Επιτροπή επαναλαμβάνει ότι, για να μην αντιβαίνουν οι χώροι αυτοί στις Συμβάσεις, θα πρέπει να στοχεύουν στο να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά τις αρνητικές συνέπειες της χρήσης ουσιών και να οδηγούν τελικά σε θεραπεία, απεξάρτηση και κοινωνική επανένταξη. Αυτό χρειάζεται να γίνει χωρίς να επιδοκιμάζεται ή να αυξάνεται η χρήση, ή να ενθαρρύνεται η διακίνηση των ναρκωτικών. Η Έκθεση αναφέρει ότι οι «χώροι χρήσης ναρκωτικών» οφείλουν να λειτουργούν με βάση ένα πλαίσιο μείωσης της ζήτησης και ότι δεν μπορούν να υποκαταστήσουν τα μέτρα πρόληψης και θεραπείας.

Στην Έκθεσή της για το 2016 σχετικά με τις πρόδρομες ουσίες, η Επιτροπή παρέχει μια ολοκληρωμένη ανάλυση της κατάστασης σε ό,τι αφορά τον παγκόσμιο έλεγχο των πρόδρομων ουσιών σε όλο το φάσμα, από τους ρυθμιστικούς ελέγχους μέχρι τις παρεμβάσεις επιβολής του νόμου. Η φετινή Έκθεση εστιάζει, μεταξύ άλλων, στον ρόλο της επιβολής του νόμου για την πρόληψη της εκτροπής των χημικών και στις προκλήσεις που αναδύονται από την έλλειψη αξιόπιστων ελέγχων σε περιοχές ένοπλων συγκρούσεων.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να αναγνωρίζει και να υποστηρίζει όλες τις πολιτικές και τα προγράμματα για τα ναρκωτικά που αντιμετωπίζουν τις σχετικές προκλήσεις με ισορροπημένο τρόπο, σύμφωνα προς τις διεθνείς Συμβάσεις και με σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα.

Werner Sipp

Πρόεδρος της Διεθνούς Επιτροπής για τον Έλεγχο των Ναρκωτικών

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ (INCB) ΖΗΤΑ ΤΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΟΥΝ ΥΠΟΨΗ ΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ, ΚΑΘΩΣ ΟΙ ΧΩΡΕΣ ΚΑΤΑΓΡΑΦΟΥΝ ΔΥΣΑΝΑΛΟΓΗ ΑΥΞΗΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ ΥΠΕΡΔΟΣΟΛΟΓΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Στην Ετήσια Έκθεσή της για το 2016 η Διεθνής Επιτροπή για τον Έλεγχο των Ναρκωτικών (INCB):

- ζητά τη διαμόρφωση πολιτικών και προγραμμάτων για τα ναρκωτικά που θα λαμβάνουν υπόψη τη διάσταση του φύλου, καλύτερη πρόσβαση των εξαρτημένων γυναικών στις υπηρεσίες υγείας και περισσότερη χρηματοδότηση για την πρόληψη και τη θεραπεία της χρήσης στις γυναίκες,
- καταδικάζει τη χωρίς δίκη στοχοποίηση ανθρώπων που είναι ύποπτοι για παράνομες δραστηριότητες σχετιζόμενες με τα ναρκωτικά,
- απευθύνει έκκληση στα κράτη να καταργήσουν τη θανατική ποινή για τα σχετιζόμενα με τα ναρκωτικά αδικήματα,
- ενθαρρύνει τα κράτη να εξετάσουν εναλλακτικές της φυλάκισης λύσεις για ήσσονος σημασίας αδικήματα που συνδέονται με τα ναρκωτικά,
- επαναλαμβάνει ότι η νομιμοποίηση της κάνναβης για μη ιατρική χρήση είναι ασύμβατη προς τις διεθνείς νομικές υποχρεώσεις.

Σε μια περίοδο που οι χώρες αναφέρουν δυσανάλογη αύξηση των περιστατικών υπερβολικής δόσης μεταξύ των γυναικών, η Επιτροπή, που εδράζεται στη Βιέννη, στην Ετήσια Έκθεσή της για το 2016 ζητά από τις κυβερνήσεις να πράξουν περισσότερο, προκειμένου οι πολιτικές και τα προγράμματα αντιμετώπισης των ναρκωτικών να λαμβάνουν περισσότερο υπόψη τους τις γυναίκες.

Η Επιτροπή υπογραμμίζει στην Έκθεσή της, που δημοσιοποιήθηκε σήμερα, ότι οι κυβερνήσεις οφείλουν να δώσουν προτεραιότητα στο να έχουν οι εξαρτημένες γυναίκες πρόσβαση στη φροντίδα της υγείας και ζητά περισσότερη χρηματοδότηση και συντονισμό για την πρόληψη και τη θεραπεία της χρήσης στις γυναίκες.

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Werner Sipp ανέφερε: «Θέλουμε να αλλάξουμε τις αντιλήψεις και να θυμίσουμε στους ανθρώπους, ιδιαίτερα σε αυτούς που διαμορφώνουν την πολιτική, τη σημασία που έχει η προστασία των δικαιωμάτων των γυναικών που κάνουν χρήση και έχουν διαπράξει σχετιζόμενα με τα ναρκωτικά αδικήματα, όπως και η προστασία των δικαιωμάτων των οικογενειών τους.»

Οι γυναίκες και τα κορίτσια αποτελούν το ένα τρίτο των χρηστών παγκοσμίως, με τα επίπεδα χρήσης να είναι μεγαλύτερα μεταξύ των γυναικών στις χώρες υψηλού εισοδήματος. Ωστόσο, μόλις το ένα πέμπτο των συμμετεχόντων σε προγράμματα θεραπείας είναι γυναίκες, καθώς συστημικά, δομικά, κοινωνικά, πολιτισμικά και προσωπικά εμπόδια επηρεάζουν τη δυνατότητα των γυναικών να έχουν πρόσβαση στη θεραπεία.

Σε σύγκριση με τους άνδρες, οι γυναίκες έχουν περισσότερες πιθανότητες να τους συνταγογραφηθούν φάρμακα με ναρκωτική δράση ή κατά του άγχους, και, κατά συνέπεια, έχουν περισσότερες πιθανότητες να

κάνουν κατάχρηση αυτών των ουσιών. Η Γερμανία και η Σερβία, για παράδειγμα, έχουν αναφέρει ότι θανατηφόρα περιστατικά υπερβολικής δόσης συνταγογραφούμενων φαρμάκων είναι περισσότερο συχνά μεταξύ των γυναικών. Επιπλέον, χώρες, όπως το Ηνωμένο Βασίλειο και η Βόρεια Ιρλανδία, παρατηρούν μεγαλύτερη αύξηση στα περιστατικά υπερβολικής δόσης από όλες τις ουσίες μεταξύ των γυναικών από ό,τι μεταξύ των ανδρών.

Ο αριθμός των γυναικών που συλλαμβάνονται για σχετιζόμενα με τα ναρκωτικά εγκλήματα έχει αυξηθεί σημαντικά

Κρατούμενες και εκδιδόμενες γυναίκες διατρέχουν ιδιαίτερο κίνδυνο χρήσης ουσιών. Έχει αυξηθεί σημαντικά ο αριθμός των γυναικών που συλλαμβάνονται για σχετιζόμενα με τα ναρκωτικά εγκλήματα. Από τη στιγμή που θα βρεθούν στη φυλακή, οι γυναίκες εμφανίζουν υψηλότερα ποσοστά επικράτησης της χρήσης από ό,τι οι άνδρες. Υφίσταται επίσης στενή σχέση μεταξύ της πορνείας και της χρήσης ουσιών. Μερικές γυναίκες στρέφονται στην πορνεία ως μέσο για να συντηρήσουν τον τρόπο ζωής που συνδέεται με την εξάρτηση από τα ναρκωτικά, ενώ οι εκδιδόμενες μπορεί να κάνουν χρήση ουσιών για να αντεπεξέλθουν στις απαιτήσεις και τη φύση της δουλειάς τους.

Η μόλυνση από τον ιό HIV και οι ψυχιατρικές διαταραχές εμφανίζουν μεγαλύτερη επικράτηση μεταξύ των χρηστών. Ιδιαίτερα για τις κρατούμενες ο αποχωρισμός από τις κοινότητές τους, τα σπίτια και τις οικογένειές τους είναι πολύ επιζήμιος και αυξάνει τον κίνδυνο κατάθλιψης και διαταραχών άγχους.

Η Έκθεση υπογραμμίζει επίσης τη σημασία των προγραμμάτων πρόληψης που απευθύνονται ειδικά σε κρατούμενες, έγκυες γυναίκες, άτομα που ζουν με το HIV/AIDS και εκδιδόμενα άτομα. Η Επιτροπή καλεί τα κράτη-μέλη να συλλέξουν και να μοιραστούν δεδομένα, με στόχο να κατανοήσουν καλύτερα τις ιδιαίτερες ανάγκες των γυναικών που κάνουν χρήση, καθώς και να βελτιώσουν την πρόληψη, τη θεραπεία και την απεξάρτηση.

Τα εναλλακτικά της φυλάκισης μέτρα για σχετιζόμενα με τα ναρκωτικά αδικήματα παραμένουν ανεκμετάλλευτα

Παρόλο που οι τρεις διεθνείς Συμβάσεις για τον έλεγχο των ναρκωτικών βασίζονται σε μια ισόρροπη προσέγγιση, στην αρχή της αναλογικότητας και στον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, σε πολλά κράτη η πολιτική αντιμετώπισης των σχετιζόμενων με τα ναρκωτικά αδικημάτων, συμπεριλαμβανομένης της κατοχής για προσωπική χρήση, έγκειται κυρίως σε τιμωρητικά μέτρα της ποινικής δικαιοσύνης, τα οποία περιλαμβάνουν τη δίωξη και τον εγκλεισμό. Εναλλακτικά μέτρα, όπως η θεραπεία, η απεξάρτηση και η κοινωνική επανένταξη παραμένουν ανεκμετάλλευτα.

Η Επιτροπή επισημαίνει με έμφαση ότι οι Συμβάσεις για τον έλεγχο των ναρκωτικών δεν απαιτούν τον εγκλεισμό των ανθρώπων που κάνουν χρήση ή διαπράττουν ήσσονος σημασίας σχετιζόμενα με τα ναρκωτικά αδικήματα.

Η Επιτροπή ενθαρρύνει τα κράτη όπου σημειώνονται υψηλά ποσοστά συλλήψεων και φυλακίσεων για σχετιζόμενα με τα ναρκωτικά μικροαδικήματα να υιοθετήσουν μη τιμωρητικές πρακτικές, αντί να επιτρέψουν τη χρήση κάνναβης για μη ιατρικούς σκοπούς, καθώς αυτή μπορεί να αποδειχθεί αντιπαραγωγική και αντι-

βαίνει προς τις Συμβάσεις για τον έλεγχο των ναρκωτικών. Η Επιτροπή χαιρετίζει την κίνηση πολλών κρατών να αναγνωρίσουν τη χρήση και την εξάρτηση ως ζητήματα δημόσιας υγείας, τα οποία απαιτούν απατήσεις επικεντρωμένες στην υγεία.

Η Επιτροπή ζητά από τα κράτη να καταργήσουν τη θανατική ποινή για τα σχετιζόμενα με τα ναρκωτικά αδικήματα

Παρότι ο καθορισμός των ποινών για τα σχετιζόμενα με τα ναρκωτικά αδικήματα επαφίεται στο εκάστοτε κράτος, η Επιτροπή συνεχίζει να ενθαρρύνει όσα κράτη διατηρούν τη θανατική καταδίκη να εξετάσουν την κατάργησή της για τα αδικήματα που σχετίζονται με τα ναρκωτικά.

Χωρίς δίκη στοχοποίηση ατόμων που είναι ύποπτα για σχετικές με τα ναρκωτικά δραστηριότητες

Η Επιτροπή επαναλαμβάνει, στον υψηλότερο δυνατό τόνο, την κατηγορηματική της θέση ότι καταδικάζει τη χωρίς δίκη στοχοποίηση ατόμων που είναι ύποπτα για σχετικές με τα ναρκωτικά δραστηριότητες. Αυτή η στοχοποίηση συνιστά ξεκάθαρη παραβίαση των τριών διεθνών Συμβάσεων για τον έλεγχο των ναρκωτικών, οι οποίες υπαγορεύουν την αντιμετώπιση των σχετιζόμενων με τα ναρκωτικά αδικημάτων μέσω του συστήματος απονομής της δικαιοσύνης και απορρίπτουν ποινές που επιβάλλονται χωρίς δίκη, όποια και να είναι η φύση τους. Αποτελεί επίσης σοβαρή παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένου και του δικαιώματος σε κατάλληλες νομικές διαδικασίες και εγγυήσεις, όπως περιλαμβάνεται στην Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και το Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα, ενώ προσβάλλει τα πιο βασικά πρότυπα για την ανθρώπινη αξιοπρέπεια.

Η Επιτροπή καλεί τις κυβερνήσεις τις οποίες αφορά το ζήτημα αυτό να θέσουν άμεσα τέρμα σε αυτές τις ενέργειες και να διενεργούν έρευνες για κάθε άτομο που είναι ύποπτο για τη διάπραξη, συμμετοχή, ενθάρρυνση ή υποκίνηση τέτοιων πράξεων.

Η νομιμοποίηση της κάνναβης για μη ιατρικούς σκοπούς είναι ασύμβατη με τις διεθνείς νομικές υποχρεώσεις

Η Επιτροπή διατηρεί διάλογο με τα κράτη που έχουν επιτρέψει ή σκέφτονται να προχωρήσουν στη μη ιατρική χρήση της κάνναβης και στη δημιουργία αγοράς προϊόντων κάνναβης τα οποία προορίζονται για μη ιατρικούς σκοπούς. Η Επιτροπή επαναβεβαιώνει ότι τέτοιου είδους μέτρα είναι ασύμβατα προς τις διεθνείς υποχρεώσεις τις οποίες προβλέπει η Ενιαία Σύμβαση για τα Ναρκωτικά του 1961.

Παρόλο που οι Συμβάσεις αφήνουν περιθώριο ευελιξίας κατά την εφαρμογή τους, ο Πρόεδρος της Επιτροπής αναφέρει: «Η ευελιξία έχει τα όριά της· δεν εκτείνεται μέχρι τη ρύθμιση της χρήσης κάνναβης για μη ιατρικούς σκοπούς». Τα συμβαλλόμενα στις Συμβάσεις κράτη χρειάζεται να αποφασίσουν με ποιον τρόπο θα απαντήσουν στις εξελίξεις που σημειώνονται σε εκείνες τις χώρες οι οποίες παραβλέπουν τις Συμβάσεις επιτρέποντας και ρυθμίζοντας τη μη ιατρική χρήση της κάνναβης.

Χώροι χρήσης ναρκωτικών

Για να μην αντιβαίνουν προς τις Συμβάσεις οι «χώροι χρήσης ναρκωτικών» πρέπει να στοχεύουν στην αποτελεσματική αντιμετώπιση των αρνητικών συνεπειών της χρήσης και να οδηγούν στη θεραπεία και την απεξάρτηση, χωρίς να επιδοκιμάζουν ή να ενθαρρύνουν τη χρήση και τη διακίνηση ουσιών.

Η Επιτροπή ζητά διαρκή υποστήριξη προς το Αφγανιστάν

Λόγω της δεινής κατάστασης στην οποία έχουν περιέλθει τα ζητήματα ασφάλειας στο Αφγανιστάν και της συνακόλουθης δυσκολίας των Αρχών να παρακολουθήσουν και να ελέγξουν την παράνομη προμήθεια ναρκωτικών που προέρχονται από τη χώρα, η Επιτροπή ζητά από τις συνεργαζόμενες κυβερνήσεις και τη διεθνή κοινότητα να διατηρήσουν σταθερή την υποστήριξή τους στις προσπάθειες ελέγχου των ναρκωτικών στη χώρα, καθώς και την από κοινού ανάληψη της ευθύνης για την αντιμετώπιση του παγκόσμιου προβλήματος των ναρκωτικών. Η Επιτροπή επισημαίνει με έμφαση ότι η δράση ενάντια στα ναρκωτικά είναι ζωτικής σημασίας, προκειμένου να επιτευχθεί η αειφόρος ανάπτυξη.

Η ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΟΔΡΟΜΕΣ ΟΥΣΙΕΣ

Πρόληψη της εκτροπής χημικών ουσιών πέραν των κανονιστικών ελέγχων

Η Επιτροπή στην Έκθεσή της του 2016 για τις πρόδρομες ουσίες περιγράφει πώς οι Αρχές επιβολής του νόμου μπορούν να συμβάλουν στην ενημέρωση με στόχο ισορροπημένες και ολοκληρωμένες στρατηγικές οι οποίες δεν θα επιτρέπουν να φτάνουν οι χημικές ουσίες στα παράνομα εργαστήρια ούτε τα ναρκωτικά και οι νέες ψυχοδραστικές ουσίες στις αγορές.

Στατιστικά στοιχεία για τις κατασχέσεις και πληροφορίες γύρω από διάφορες υποθέσεις αποκαλύπτουν πολλά περιστατικά κατά τα οποία κρίσιμες πληροφορίες περνούν απαρατήρητες ή ανεκμετάλλετες

Ο θεσμικός ανταγωνισμός και οι χρονοβόρες ή ανύπαρκτες διαδικασίες διεθνούς συνεργασίας παρεμποδίζουν την επίλυση των υποθέσεων. Η Έκθεση τονίζει ότι οι κατασχέσεις δεν θα πρέπει να είναι το τελικό αποτέλεσμα μιας επιχείρησης επιβολής του νόμου, αλλά μάλλον το σημείο εκκίνησης για τον εντοπισμό και την εξάρθρωση των πηγών και των εγκληματικών ομάδων που βρίσκονται πίσω από την παράνομη διακίνηση των πρόδρομων χημικών ουσιών.

Βελτιώσεις στη συνεργασία σε επίπεδο νομοθεσίας και επιβολής του νόμου

Η Επιτροπή επισημαίνει ότι οι βελτιώσεις στη διεθνή συνεργασία για την επιβολή του νόμου είχαν ως αποτέλεσμα να στερήσουν από τους παράνομους παρασκευαστές σημαντικές ποσότητες πρόδρομων χημικών ουσιών. Επιτυχείς παρεμβάσεις απέτρεψαν απόπειρες να εκτραπούν αφενός ο οξικός ανυδρίτης μέσω αφρικανικών χωρών και αφετέρου χημικές ουσίες που χρησιμοποιούνται για την παράνομη παρασκευή δισκίων με αμφεταμίνη, συχνά αποκαλούμενων «cartagon», στην Εγγύς και Μέση Ανατολή.

Σημαντικές κατασχέσεις εφεδρίνης και ψευδοεφεδρίνης στη Νότια Ασία υπογραμμίζουν και πάλι την ανάγκη για καλύτερο εθνικό έλεγχο και κατανόηση των νόμιμων μεθόδων παραγωγής, των εγχώριων καναλιών διανομής, καθώς και των εμπλεκόμενων και των ρόλων τους στις εθνικές αγορές. Το ίδιο ισχύει για χώρες στη Νότια Αμερική σε σχέση με το κάλιο και άλλες χημικές ουσίες που χρησιμοποιούνται για την παράνομη παρασκευή κοκαΐνης. Χώρες της Αφρικής, επίσης, συνεχίζουν να είναι στο στόχαστρο εγκληματικών οργανώσεων για τη διακίνηση πρόδρομων ουσιών και την παράνομη παρασκευή μεθαμφεταμίνης. Τα τελευταία στοιχεία δείχνουν ότι υπάρχει πλέον ανταλλαγή γνώσεων μεταξύ όσων εμπλέκονται σε αυτές τις δραστηριότητες από διαφορετικές ηπείρους.

Το διεθνές σύστημα ελέγχου των πρόδρομων ουσιών

Η Έκθεση της Επιτροπής του 2016 για τις πρόδρομες ουσίες επισημαίνει τη συνεχιζόμενη αύξηση του αριθμού των χωρών που ζητούν να γνωστοποιούνται οι εξαγωγές αυτών των ουσιών πριν πραγματοποιη-

θούν, βάσει της παραγράφου 10 (α) του άρθρου 12 της Σύμβασης του 1988. Επισημαίνει, επίσης, τη διευρυνόμενη χρήση τόσο του συστήματος PEN Online (Pre-Export Notification Online) όσο και του συστήματος PICS (Precursors Incident Communication System) της Επιτροπής. Το σύστημα PICS διαδραματίζει όλο και πιο σημαντικό ρόλο στο να προειδοποιεί τις Αρχές επιβολής του νόμου και να διευκολύνει τις διεθνείς συνεργασίες σε ό,τι αφορά ουσίες που δεν υπόκεινται στο διεθνές σύστημα ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων συνθετικών χημικών ουσιών νέας γενιάς που παρασκευάζονται κατά παραγγελία.

Στην Έκθεσή της του 2016 για τις πρόδρομες ουσίες, η Επιτροπή συνεχίζει να υποστηρίζει την ισόρροπη εφαρμογή ενεργειών επιβολής του νόμου και ρυθμιστικών μέτρων για την αποτελεσματική πρόληψη της εκτροπής των χημικών ουσιών.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

ΑΦΡΙΚΗ

Η Αφρική δεν είναι μόνο κόμβος διακίνησης: Η Αφρική συνεχίζει να αποτελεί μία από τις κύριες περιοχές διαμετακόμισης παράνομων ναρκωτικών ουσιών. Παράλληλα, ωστόσο, η ήπειρος εξελίσσεται όλο και περισσότερο σε καταναλωτή και τελικό προορισμό για όλα τα είδη ναρκωτικών.

Παράνομη καλλιέργεια, διακίνηση και χρήση κάνναβης: Το φυτό της κάνναβης παράγεται παράνομα σε όλη την ήπειρο, ενώ η παράνομη παραγωγή ρητίνης της κάνναβης παραμένει περιορισμένη σε λίγες χώρες της Βόρειας Αφρικής. Η κάνναβη παραμένει η κύρια ουσία χρήσης στην Αφρική και η ουσία για την οποία ζητούν θεραπεία οι περισσότεροι χρήστες ναρκωτικών, με εκτιμώμενη ετήσια επικράτηση της χρήσης της στο 7,6% (το διπλάσιο του παγκόσμιου μέσου όρου 3,8%).

Αύξηση της χρήσης ηρωίνης: Η χρήση ηρωίνης αυξάνεται σε ορισμένες χώρες της περιοχής, κυρίως στην Ανατολική Αφρική.

Αύξηση της εμπλοκής αφρικανών υπηκόων σε υποθέσεις διακίνησης ναρκωτικών παγκοσμίως: Η αύξηση της εμπλοκής αφρικανών υπηκόων έχει γίνει ιδιαίτερα εμφανής στη διακίνηση ηρωίνης κατά μήκος της νότιας οδού, η οποία περνά είτε μέσω της Ισλαμικής Δημοκρατίας του Ιράν είτε μέσω του Πακιστάν και του Ινδικού Ωκεανού, και γίνεται όλο και πιο σημαντική για τη διακίνηση οπιούχων από το Αφγανιστάν. Επιπρόσθετα, η Δυτική Αφρική πλήττεται όλο και περισσότερο από εγκληματικές επιχειρήσεις οι οποίες δεν αφορούν μόνο την παράνομη διακίνηση κοκαΐνης από τη Νότια Αμερική στην Ευρώπη αλλά και τη διάθεσή της για τοπική χρήση και παράνομη παραγωγή συνθετικών ναρκωτικών που προορίζονται κυρίως για τις αγορές της Ασίας.

Υψηλά επίπεδα χρήσης οπιούχων: Σύμφωνα με το Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για τον Έλεγχο των Ναρκωτικών και την Πρόληψη του Εγκλήματος (UNODC), το 11% των χρηστών οπιούχων παγκοσμίως ζουν στην Αφρική και από αυτούς οι περισσότεροι από τους μισούς στη Δυτική και Κεντρική Αφρική. Τα οπιούχα που προέρχονται από το Αφγανιστάν διακινούνται παράνομα όλο και περισσότερο στην Ανατολική και τη Δυτική Αφρική, είτε για τοπική κατανάλωση είτε για περαιτέρω προώθηση.

Περιορισμένη διαθεσιμότητα φαρμάκων: Η προσβασιμότητα και η διαθεσιμότητα ναρκωτικών φαρμάκων και ψυχοτρόπων ουσιών για ιατρικούς και επιστημονικούς σκοπούς παραμένουν περιορισμένες στην Αφρική. Η Επιτροπή προτρέπει όλες τις κυβερνήσεις να εφαρμόσουν πλήρως τις επιχειρησιακές συστάσεις της Ειδικής Συνόδου της Γενικής Συνέλευσης για διευκόλυνση της πρόσβασης στα φάρμακα που περιέχουν ελεγχόμενες ουσίες και, συγχρόνως, πρόληψη της εκτροπής και παράνομης χρήσης τους, καθώς και τις συστάσεις που περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαθεσιμότητας της Επιτροπής για το 2015.

ΑΜΕΡΙΚΗ

Κεντρική Αμερική και Καραϊβική

Τα «Panama Papers» δείχνουν επέκταση της εγκληματικής δραστηριότητας που σχετίζεται με τα ναρκωτικά: Οι πληροφορίες που περιέχονται στα λεγόμενα «Panama Papers» επιβεβαίωσαν το μέγεθος

της αύξησης της εγκληματικής δράσης που σχετίζεται με τη διακίνηση ναρκωτικών στις χώρες της Κεντρικής Αμερικής, και οδήγησαν σε επιχειρήσεις των οργάνων επιβολής του νόμου, οι οποίες αποκάλυψαν τις πρακτικές ξεπλύματος μαύρου χρήματος από τα δίκτυα διακίνησης ναρκωτικών.

Η διακίνηση κοκαΐνης συνεχίζει να προκαλεί ανησυχία: Το 2014 το 87% της κοκαΐνης που εισήλθε στις Ηνωμένες Πολιτείες διακινήθηκε μέσω της Κεντρικής Αμερικής και του Μεξικού, και περίπου το 13% μέσω της Καραϊβικής. Η αυξημένη καλλιέργεια θάμνων κόκας στη Νότια Αμερική συνδέεται με την αύξηση κατά 32% των κατασχέσεων κοκαΐνης στον Παναμά.

Επιβλαβείς περιβαλλοντικές επιπτώσεις από τη διακίνηση κοκαΐνης: Η διακίνηση κοκαΐνης συνδέεται με την αποψίλωση των δασών στην Κεντρική Αμερική, ιδιαίτερα σε Γουατεμάλα, Ονδούρα και Νικαράγουα. Σύμφωνα με αναφορές, η αποψίλωση εντάθηκε σε περιοχές που πλήττονται από τη διακίνηση ναρκωτικών.

Διαβουλεύσεις για τη νομιμοποίηση της κάνναβης στην Καραϊβική: Τον Ιούνιο του 2016 η Περιφερειακή Επιτροπή για τη Μαριχουάνα που συστάθηκε από τη γραμματεία της Κοινότητας της Καραϊβικής, ξεκίνησε την πρώτη της διαβούλευση με στόχο τη διερεύνηση των επιπτώσεων της νομιμοποίησης της κάνναβης στην περιοχή. Με αυτή την αφορμή, η Επιτροπή σημειώνει ότι στην Ενιαία Σύμβαση για τα Ναρκωτικά του 1961 ο περιορισμός της χρήσης της κάνναβης σε ιατρικούς και επιστημονικούς σκοπούς περιλαμβάνεται ως θεμελιώδης αξία που βρίσκεται στο επίκεντρο του διεθνούς νομικού πλαισίου για τον έλεγχο των ναρκωτικών και δεν μπορεί να παραβλέπεται. Η Επιτροπή ενθαρρύνει τα κράτη να υιοθετήσουν πολιτικές για τα ναρκωτικά προσανατολισμένες στην υγεία, σε συμφωνία με τις Συμβάσεις, και να επιλέγουν μη τιμωρητικά μέτρα για ήσσονος σημασίας αδικήματα των χρηστών, όταν αυτά σχετίζονται με τη χρήση, εναλλακτικά της σύλληψης και της φυλάκισης, όπως προβλέπεται από τις τρεις διεθνείς Συμβάσεις για τον έλεγχο των ναρκωτικών.

Ανάγκη για περισσότερα στοιχεία σχετικά με τη χρήση: Τα επίπεδα της χρήσης κάνναβης, κοκαΐνης και οπιοειδών (οπιούχων και συνταγογραφούμενων οπιούχων) τα οποία αναφέρονται στην Κεντρική Αμερική και την Καραϊβική, βρίσκονται κάτω από τον αντίστοιχο μέσο όρο της Αμερικής. Το στοιχείο αυτό έχουν ενδιαφέρον, καθώς οι χώρες της Κεντρικής Αμερικής και της Καραϊβικής πλήττονται από τη διακίνηση τεράστιων ποσοτήτων ναρκωτικών που διακινούνται, και, στην περίπτωση της κάνναβης, παράγονται στην περιοχή. Χρειάζονται πιο ολοκληρωμένες εθνικές έρευνες στα νοικοκυριά, προκειμένου να διαμορφωθούν αξιόπιστες εκτιμήσεις για την επικράτηση της χρήσης ναρκωτικών στην περιοχή.

Βόρεια Αμερική

Αύξηση των θανάτων από υπερβολική δόση: Στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής οι θάνατοι από υπερβολική δόση σχεδόν διπλασιάστηκαν κατά τη διετία 2013-2014. Ο αυξανόμενος αριθμός των αιφνίδιων θανάτων από ναρκωτικά που περιέχουν φεντανύλη αποτελεί σημαντικό πρόβλημα στον Καναδά και τις Ηνωμένες Πολιτείες.

Η χρήση συνταγογραφούμενων οπιοειδών και ηρωίνης συνεχίζει να προκαλεί ανησυχία: Σύμφωνα με τα Κέντρα Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων, ο αριθμός των ανθρώπων που ανέφεραν χρήση ηρωίνης στις Ηνωμένες Πολιτείες σχεδόν τριπλασιάστηκε από το 2007 μέχρι το 2014. Τα οπιοειδή, συμπερι-

λαμβανομένης της ηρώνης και των συνταγογραφούμενων παυσίπονων, όπως η οξικωδόνη, σκότωσαν περισσότερους από 28.000 ανθρώπους από τους 47.000 και πλέον που πέθαναν από υπερβολική δόση στις Ηνωμένες Πολιτείες το 2014.

Η κάνναβη παραμένει η πιο διαδεδομένη ουσία: Η κάνναβη παραμένει η ουσία που περισσότερο καλλιεργείται, παράγεται και καταναλώνεται παράνομα στην περιοχή.

Χρήση της κάνναβης για ιατρικούς σκοπούς: Το 2016 οι Πολιτείες Αρκάνσας, Βόρεια Ντακότα, Οχάιο και Πενσιλβάνια ενέκριναν τη χρήση κάνναβης για ιατρικούς σκοπούς.

Το νομικό πλαίσιο του Καναδά για την ιατρική χρήση κάνναβης κρίθηκε αντισυνταγματικό. Νέες ρυθμίσεις τίθενται σε ισχύ: Το Ομοσπονδιακό Δικαστήριο του Καναδά έκρινε αντισυνταγματικές τις ρυθμίσεις της χώρας για τη χρήση μαριχουάνας για ιατρικούς σκοπούς. Υπό τις νέες ρυθμίσεις που αφορούν την πρόσβαση στην κάνναβη για ιατρικούς σκοπούς, εκείνοι που έχουν έγκριση από τον γιατρό τους να λάβουν την ουσία για ιατρικούς σκοπούς θα έχουν την επιλογή αγοράς κάνναβης ελεγμένης ποιότητας από εξουσιοδοτημένους παραγωγούς, καθώς και καλλιέργειας περιορισμένης ποσότητας για τις προσωπικές τους ιατρικές ανάγκες. Το Ανώτατο Δικαστήριο του Καναδά διέυρνε τον ορισμό της «ιατρικής μαριχουάνας». Ως εκ τούτου, όσοι έχουν άδεια να προμηθεύονται αποξηραμένη κάνναβη μπορούν να επιλέξουν τη χορήγηση από το στόμα ή την τοπική θεραπεία και δεν περιορίζονται στο κάπνισμα του αποξηραμένου φυτού.

Απόρριψη ψηφισμάτων στις Ηνωμένες Πολιτείες που αφορούσαν την αλλαγή κατηγορίας για την κάνναβη: Σε συνέχεια της επιστημονικής και της ιατρικής αξιολόγησης που διεξήχθη από την Υπηρεσία Ελέγχου Τροφίμων και Φαρμάκων, με τη συνεργασία του Εθνικού Ινστιτούτου για τη Χρήση Ναρκωτικών, στις 11 Αυγούστου η Υπηρεσία ανακοίνωσε ότι η κάνναβη δεν πληροί επί του παρόντος τα κριτήρια αποδεκτής ιατρικής χρήσης στις Ηνωμένες Πολιτείες, ότι δεν υπάρχει αποδοχή πως η χρήση της υπό ιατρική παρακολούθηση είναι ασφαλής και ότι η ουσία παρουσιάζει υψηλές πιθανότητες κατάχρησης. Ως εκ τούτου, η κάνναβη παραμένει απαγορευμένη σε ομοσπονδιακό επίπεδο ως ουσία στην κατηγορία 1 της Πράξης για τις Ελεγχόμενες Ουσίες.

Νομιμοποίηση της κάνναβης για μη ιατρικούς σκοπούς: Η κυβέρνηση του Καναδά επιβεβαίωσε την πρόθεσή της να νομιμοποιήσει και να ρυθμίσει τη μη ιατρική χρήση της κάνναβης μέσω νέας νομοθεσίας το 2017. Μέχρι τότε, σύμφωνα με την καναδική Νομοθεσία για τον Έλεγχο Ναρκωτικών και Ουσιών, η καλλιέργεια, η κατοχή, η διάθεση και η αγορά κάνναβης παραμένουν παράνομες. Στις Ηνωμένες Πολιτείες στις 8 Νοεμβρίου 2016 οι ψηφοφόροι σε Καλιφόρνια, Μείν, Μασαχουσέτη και Νεβάδα ενέκριναν τα μέτρα που προέκυψαν μετά από δημοψήφισμα για τη νομιμοποίηση και τη ρύθμιση της χρήσης κάνναβης για μη ιατρικούς σκοπούς. Πρόσφατα στοιχεία από τις πολιτείες που νομιμοποίησαν τη χρήση κάνναβης για μη ιατρικούς σκοπούς δείχνουν αύξηση της χρήσης της ουσίας.

Δεύτερος «χώρος ενέσιμης χρήσης» εγκρίθηκε στον Καναδά: Τον Ιανουάριο του 2016 ο Καναδάς ενέκρινε τον δεύτερο εποπτευόμενο «χώρο ενέσιμης χρήσης» στο Βανκούβερ. Στεγάζεται στην υφιστάμενη κλινική θεραπείας για το HIV/AIDS και αποτελεί τον πρώτο εποπτευόμενο «χώρο ενέσιμης χρήσης» στη Βόρεια Αμερική ενταγμένο σε ένα υφιστάμενο κέντρο υγείας. Νέες αιτήσεις για κατ' εξαίρεση λειτουργία «χώρων ενέσιμης χρήσης» έχουν υποβληθεί και εξετάζονται από το Υπουργείο Υγείας του Καναδά.

Αύξηση κατασχέσεων ηρωίνης και κοκαΐνης στις Ηνωμένες Πολιτείες: Μεταξύ των ετών 2009-2014 οι Ηνωμένες Πολιτείες ανέφεραν τις μεγαλύτερες κατασχέσεις κοκαΐνης στη Βόρεια Αμερική, οι οποίες αποτελούσαν ποσοστό άνω του 90% του συνόλου των κατασχέσεων στην περιοχή. Τα στοιχεία του Εθνικού Συστήματος Κατασχέσεων έδειξαν αύξηση 80% στις κατασχέσεις ηρωίνης τα τελευταία πέντε χρόνια, η οποία προφανώς αντανακλά την αυξανόμενη διαθεσιμότητα ηρωίνης στις Ηνωμένες Πολιτείες.

Νέα εθνική στρατηγική για την αύξηση της πρόσβασης σε ελεγχόμενες ουσίες στο Μεξικό: Η νέα στρατηγική για την αύξηση της πρόσβασης στις ελεγχόμενες ουσίες για τη θεραπεία του πόνου και την παρηγορητική θεραπεία στοχεύει στη διευκόλυνση της διάθεσης, της συνταγογράφησης και της χορήγησης φαρμακευτικών σκευασμάτων που περιέχουν οπιούχα. Σε αναφορά του Υπουργείου Υγείας του Μεξικού φαίνεται ότι το φάσμα των διαφορετικών ιατρικών συνταγών αυξήθηκε σημαντικά από τον Ιούνιο του 2015 έως τον Ιανουάριο του 2016. Με την εφαρμογή μιας ηλεκτρονικής πλατφόρμας, ο αριθμός των εγγεγραμμένων συνταγογράφων αυξήθηκε επίσης. Η φετινή Έκθεση ενθαρρύνει τις κυβερνήσεις να αναθεωρήσουν και να βελτιώσουν τις δράσεις τους σε αυτόν τον τομέα.

Νότια Αμερική

Επίτευξη συμφωνίας ειρήνευσης: Η συμφωνία ειρήνης μεταξύ της κυβέρνησης και των Επαναστατικών Ενόπλων Δυνάμεων της Κολομβίας αναμένεται να έχει θετικές επιπτώσεις στην κατάσταση ελέγχου των ναρκωτικών στη χώρα.

Υιοθέτηση νομοθετικών τροποποιήσεων: Αρκετές χώρες στην περιοχή έχουν υιοθετήσει νομοθετικές τροποποιήσεις όσον αφορά την πολιτική για τα ναρκωτικά. Εντούτοις, η συμμόρφωσή τους προς τις διεθνείς Συμβάσεις για τον έλεγχο των ναρκωτικών δεν έχει ακόμα αποφασιστεί.

Η παράνομη καλλιέργεια θάμνων κόκας, οπιούχου παπαρούνας και κάνναβης συνεχίζεται στη Νότια Αμερική: Η παγκόσμια έκταση καλλιέργειας θάμνου κόκας αυξήθηκε το 2015 ως αποτέλεσμα της μεγάλης αύξησης στην Κολομβία. Ωστόσο, σύμφωνα με το Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για τον Έλεγχο των Ναρκωτικών και την Πρόληψη του Εγκλήματος, το Πολυεθνικό Κράτος της Βολιβίας μείωσε την έκταση που διατίθεται για την παράνομη καλλιέργεια θάμνων κόκας. Η παραγωγή κοκαΐνης γίνεται κυρίως στο Πολυεθνικό Κράτος της Βολιβίας, την Κολομβία και το Περού, ωστόσο παράνομα εργαστήρια για την επεξεργασία των παράγωγων από φύλλα κόκας εντοπίστηκαν και σε άλλες χώρες της Νότιας Αμερικής. Στην περιοχή εξακολουθούν να γίνονται οι περισσότερες κατασχέσεις κόκας παγκοσμίως.

Συνεχίζονται οι κατασχέσεις διεθνώς ελεγχόμενων πρόδρομων ουσιών: Οι κυβερνήσεις της περιοχής συνέχισαν να αναφέρουν κατασχέσεις χημικών που υπόκεινται σε διεθνή έλεγχο. Αναφέρθηκε, επίσης, αυξανόμενος αριθμός κατασχέσεων μη ελεγχόμενων πρόδρομων ουσιών. Η μεγαλύτερη ποικιλία πρόδρομων χημικών ουσιών που κατασχέθηκαν παγκοσμίως αναφέρθηκε από τη Νότια Αμερική, λόγω του εκτεταμένου καταλόγου ουσιών που τέθηκαν υπό εθνικό έλεγχο από τις χώρες της περιοχής.

Αύξηση της χρήσης συνθετικών ουσιών: Το 2015 συνεχίστηκε η ανησυχία για τα αυξανόμενα επίπεδα χρήσης συνθετικών ουσιών μεταξύ των νέων στη Νότια Αμερική. Στην περιοχή αναφέρθηκαν υψηλά ποσοστά κατάχρησης διεγερτικών τύπου αμφεταμίνης από τους νέους.

Χρήση ουσιών και θεραπεία: Η κάνναβη παραμένει η πιο διαδεδομένη ουσία χρήσης στην περιοχή. Πάντως, τα ποσοστά της χρήσης κοκαΐνης στους μαθητές της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ήταν υψηλότερα στη Νότια Αμερική σε σχέση με άλλα μέρη της αμερικανικής ηπείρου, με μεγάλες διαφορές στα επίπεδα της χρήσης μεταξύ των χωρών που έδωσαν στοιχεία. Τα αιτήματα θεραπείας στη Νότια Αμερική γίνονται κυρίως για τη χρήση κοκαΐνης, η οποία αφορά σχεδόν τα μισά άτομα που εντάσσονται στα θεραπευτικά προγράμματα της περιοχής. Επιπρόσθετα, ανησυχία προκαλεί η εμφάνιση φυτικής βάσης και μη ελεγχόμενων ψυχοδραστικών ουσιών στις παράνομες αγορές της Νότιας Αμερικής. Στοιχεία από τις πιο πρόσφατες μελέτες δείχνουν ότι νέοι άνθρωποι κάνουν χρήση αυτών των ουσιών.

ΑΣΙΑ

Δυτική Ασία

Πολιτική αστάθεια και παρατεταμένες ένοπλες συγκρούσεις παρακωλύουν τις προσπάθειες ελέγχου των ναρκωτικών: Οι συνεχιζόμενες ένοπλες συγκρούσεις στην περιοχή περιορίζουν τις προσπάθειες ελέγχου των ναρκωτικών που καταβάλλουν οι Αρχές, ιδιαίτερα εντός του Ιράκ, της Αραβικής Δημοκρατίας της Συρίας και της Υεμένης. Μεγάλης κλίμακας μεταναστευτικές ροές, καθώς και αυξημένη χρήση και διακίνηση ουσιών στην περιοχή εντείνουν τα προβλήματα που χρειάζεται να αντιμετωπιστούν. Συγχρόνως, γενικότερες εξελίξεις και προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ποινική δικαιοσύνη, όπως η διαφθορά, η τρομοκρατία και η πολιτική αστάθεια, συνεχίζουν να παρεμποδίζουν την πρόοδο.

Απομιμήσεις δισκίων «cartagon» (με αμφεταμίνη) συνεχίζουν να είναι ευρέως διαθέσιμες και να χρησιμοποιούνται στην περιοχή: Επίσημες αναφορές για μεγάλης κλίμακας κατασχέσεις απομιμήσεων δισκίων «cartagon» στο Λίβανο και την Τουρκία δίνουν υπόσταση στις αναφορές των μέσων ενημέρωσης τα τελευταία χρόνια για ρεκόρ ως προς τον όγκο του «cartagon» που κατακλύζει την ευρύτερη περιοχή, ειδικά τη Μέση Ανατολή και τον Περσικό Κόλπο. Ωστόσο, παραμένουν ελάχιστες οι αξιόπιστες πληροφορίες που επιβεβαιώνουν την πηγή των χημικών ουσιών και τις χημικές διαδικασίες που χρησιμοποιούνται για την παρασκευή «cartagon».

Η παραγωγή παράνομου οπίου στο Αφγανιστάν είναι και πάλι σε άνοδο: Η σημαντική μείωση του περασμένου έτους στην παράνομη καλλιέργεια οπιούχου παπαρούνας και στην παραγωγή οπίου στη χώρα έχει αντιστραφεί, και στοιχεία για το 2016 δείχνουν άλλη μια φορά ότι υπάρχει αύξηση. Το συνολικό εμπόδιον όπου καλλιεργείται παράνομα η οπιούχος παπαρούνα αυξήθηκε το 2016 κατά 10% σε σύγκριση με το 2015. Οι προσπάθειες εκρίζωσης σταμάτησαν σχεδόν τελείως, ενώ οι συνθήκες ασφάλειας στη χώρα επιδεινώθηκαν περαιτέρω. Η Επιτροπή καλεί τη διεθνή κοινότητα και τις συνεργαζόμενες κυβερνήσεις να συνεχίσουν να υποστηρίζουν τις προσπάθειες καταπολέμησης των ναρκωτικών στο Αφγανιστάν, προκειμένου να αντιμετωπιστούν αυτές οι ανησυχητικές εξελίξεις, τονίζοντας ότι οι δράσεις για τον έλεγχο των ναρκωτικών είναι ζωτικής σημασίας, προκειμένου να επιτευχθεί η αειφόρος ανάπτυξη.

Αυξάνονται οι αναφορές για παραγωγή μεθαμφεταμίνης στο Αφγανιστάν: Οι ενδείξεις ότι η μεθαμφεταμίνη μάλλον παράγεται, αντί να εισάγεται παράνομα στη χώρα, έχουν αυξηθεί από το 2016. Αρκετές επιχειρήσεις εναντίον παράνομων εργαστηρίων στο έδαφος του Αφγανιστάν εντόπισαν την παρουσία πρό-

δρομων χημικών ουσιών και εξοπλισμού που χρησιμοποιούνται για την παράνομη παρασκευή μεθαμφεταμίνης. Παρά το γεγονός ότι το τοπίο παραμένει θολό, μια τρίτη ουσία προστίθεται στις προκλήσεις που αντιμετωπίζει το Αφγανιστάν σε σχέση με τον έλεγχο των ναρκωτικών, δίπλα στη μεγαλύτερη παγκοσμίως παραγωγή παράνομου οπίου και τη δεύτερη μεγαλύτερη παγκοσμίως παράνομη παραγωγή κάνναβης, που ήδη σημειώνονται στη χώρα.

Οι παγκόσμιες αγορές οπιούχων συνεχίζουν να κυριαρχούνται από ποσότητες που προέρχονται από τη Δυτική Ασία: Οι τρεις μεγάλοι διαπεριφερειακοί εμπορικοί δρόμοι διακίνησης οπιούχων ξεκινούν από τη Δυτική Ασία, με το Αφγανιστάν να είναι η μεγαλύτερη στον κόσμο πηγή παράνομης παραγωγής οπίου για περισσότερο από μια δεκαετία. Εκτός από την καθιερωμένη βαλκανική οδό (με προορισμό την Ευρώπη), οι νότιες και βόρειες διαδρομές (προς όλες τις περιοχές του κόσμου, εκτός από τη Λατινική Αμερική) γίνονται πιο σημαντικές για τη διακίνηση οπιούχων που παράγονται παράνομα στο Αφγανιστάν.

Μειώθηκαν οι συνολικές κατασχέσεις πρόδρομων ουσιών της ηρωίνης: Η σταθερή μείωση στη διάρκεια των ετών των κατασχέσεων οξικού ανυδρίτη, της κύριας πρόδρομης χημικής ουσίας που συνδέεται με την παραγωγή ηρωίνης, μπορεί να αποτελεί ένδειξη αυξημένης εγχώριας (αντί διεθνούς) εκτροπής από το νόμιμο εμπόριο, ή του ότι οι διακινητές καταφεύγουν σε μη ελεγχόμενες ουσίες για να αντικαταστήσουν τα βασικά συστατικά και να αποφύγουν τους εθνικούς και διεθνείς ελέγχους.

Μεγάλης κλίμακας κατάχρηση συνταγογραφούμενων ναρκωτικών στην περιοχή, κυρίως τραμαδόλης: Η τραμαδόλη, ένα συνθετικό οπιοειδές που δεν υπόκειται σε διεθνή έλεγχο, έχει αναφερθεί ως ουσία κατάχρησης από διάφορες χώρες στη Δυτική Ασία, όπως η Αρμενία, η Ιορδανία, το Λίβανο, το Ομάν, το Κατάρ, η Σαουδική Αραβία, η Τουρκία και το Τουρκμενιστάν.

Οι πιο συχνά χρησιμοποιούμενες ουσίες στη Δυτική Ασία: Η κάνναβη, τα οπιοειδή και τα διεγερτικά τύπου αμφεταμίνης αναφέρονται μεταξύ των πιο συχνά χρησιμοποιούμενων ουσιών σε χώρες της Δυτικής Ασίας. Η συνδεόμενη με τα ναρκωτικά θνησιμότητα ως επί το πλείστον οφείλεται στη χρήση οπιοειδών (κυρίως ηρωίνης). Το ποσοστό χρήσης ναρκωτικών στο Αφγανιστάν ήταν περισσότερο από το διπλάσιο του παγκόσμιου μέσου όρου (12,6% του ενήλικου πληθυσμού, σε σύγκριση με μόλις πάνω από 5% σε παγκόσμιο επίπεδο).

Νότια Ασία

Τα οπιούχα και τα διεγερτικά τύπου αμφεταμίνης είναι οι ουσίες που κυρίως προκαλούν ανησυχία στην περιοχή: Η Νότια Ασία εξακολουθεί να είναι ιδιαίτερα ευάλωτη στη διακίνηση οπιούχων και ηρωίνης, καθώς και κάνναβης, συνθετικών ναρκωτικών και νέων ψυχοτρόπων ουσιών. Επιπλέον, στην περιοχή εξακολουθούν να αυξάνονται η παράνομη παρασκευή και διακίνηση μεθαμφεταμίνης, η εκτροπή ελεγχόμενων ουσιών από νόμιμα σε παράνομα κανάλια και η κατάχρηση φαρμακευτικών σκευασμάτων που περιέχουν ναρκωτικές και ψυχοτρόπες ουσίες.

Αύξηση της διακίνησης ηρωίνης: Η ποσότητα κατασχεμένης ηρωίνης αυξήθηκε στο Μπαγκλαντές, στο Νεπάλ και στη Σρι Λάνκα. Μικρή αύξηση σημειώθηκε επίσης στην Ινδία.

Η διακίνηση δισκίων «yaba» (μεθαμφεταμίνη) συνεχίζεται: Η διακίνηση από το Μιανμάρ στο Μπαγκλαντές συνεχίστηκε. Στο Μπαγκλαντές οι κατασχέσεις «yaba» τριπλασιάστηκαν το 2014-2015. Κατάσχεση ρεκόρ 2,8 εκατομμυρίων δισκίων μεθαμφεταμίνης πραγματοποιήθηκε τον Ιανουάριο του 2016.

Ανατολική και Νοτιοανατολική Ασία

Η παράνομη παραγωγή και εμπορία οπιούχων συνεχίζει να αποτελεί σημαντικό λόγο ανησυχίας για την περιοχή: Η παράνομη καλλιέργεια οπιούχου παπαρούνας συνεχίζει να αυξάνεται στην περιοχή όπου η συνολική έκταση των παράνομων καλλιεργειών δεν παρουσιάζει κανένα σημάδι μείωσης.

Περαιτέρω αύξηση της παρασκευής, διακίνησης και χρήσης μεθαμφεταμίνης: Αυξανόμενος αριθμός χωρών προέλευσης, περισσότερο διαφοροποιημένες οδοί διακίνησης και μεγαλύτερη διασύνδεση εντός της περιοχής, συνεχίζουν να θέτουν προβλήματα στις προσπάθειες μείωσης της προσφοράς και της ζήτησης, αυξάνοντας την ανάγκη για αποτελεσματική διασυνοριακή συνεργασία. Η χρήση της μεθαμφεταμίνης είναι ολοένα και πιο προβληματική, και στις περισσότερες χώρες εξακολουθεί να μην υπάρχει πρόσβαση σε κατάλληλη θεραπεία.

Η αγορά νέων ψυχοδραστικών ουσιών συνεχίζει να επεκτείνεται: Υπήρξε μια πρόσφατη τάση στην περιοχή για ανάμιξη νέων ψυχοδραστικών ουσιών με διεγερτικά τύπου αμφεταμίνης. Αυτό θέτει σοβαρές προκλήσεις για τους παρόχους υγειονομικής περίθαλψης και τις Αρχές ελέγχου των ναρκωτικών, και προκαλεί μεγάλη ανησυχία για τη δημόσια υγεία στην περιοχή.

Εκτεταμένη περιφερειακή συνεργασία: Κατά τη διάρκεια της τέταρτης Συνάντησης Υπουργών για Θέματα Ναρκωτικών της Ένωσης Χωρών της Νοτιοανατολικής Ασίας (ASEAN), αποφασίστηκε να θεσμοθετηθεί η Συνάντηση Υπουργών ως σώμα στο πλαίσιο της Κοινότητας Ασφάλειας της ASEAN. Η δέσμευση της ASEAN για μια συνολική και ισορροπημένη προσέγγιση για τον έλεγχο των ναρκωτικών, καθώς και η υποστήριξή της στις διεθνείς Συμβάσεις για τον έλεγχο των ναρκωτικών επαναβεβαιώθηκαν.

ΕΥΡΩΠΗ

Οι αγορές παράνομων ναρκωτικών παραμένουν μία από τις κύριες απειλές για την ασφάλεια των ευρωπαϊκών χωρών: Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου για τα Ναρκωτικά και την Τοξικομανία, περίπου το ένα πέμπτο των προσόδων του παγκόσμιου εγκλήματος προέρχονται από το εμπόριο παράνομων ναρκωτικών. Μόνο οι πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ξοδεύουν κάθε χρόνο μεταξύ 21 και 31 δισεκατομμυρίων ευρώ σε παράνομα ναρκωτικά. Οι ταχείες αλλαγές που παρατηρούνται στις αγορές παράνομων ναρκωτικών τα τελευταία χρόνια μπορούν να αποδοθούν εν μέρει στην παγκοσμιοποίηση και τις τεχνολογικές εξελίξεις.

Η βαλκανική οδός παραμένει ο κύριος διάδρομος διακίνησης της ηρωίνης: Η βαλκανική οδός (από την Τουρκία στη Βουλγαρία και μέσω των χωρών των δυτικών Βαλκανίων στη Δυτική και Κεντρική Ευρώπη ή από τη Βουλγαρία μέσω Ρουμανίας και Ουγγαρίας στη Δυτική και Κεντρική Ευρώπη) παραμένει ο κύριος δρόμος διακίνησης μεγάλων ποσοτήτων ηρωίνης στις κύριες αγορές της ουσίας στην Ευρώπη. Υπάρ-

χει επίσης αυξανόμενη ανησυχία για τη νότια οδό, κατά μήκος της οποίας διακινείται η ηρωίνη δια θαλάσσης από την Ισλαμική Δημοκρατία του Ιράν και το Πακιστάν, αρχικά στην Αραβική Χερσόνησο και την Ανατολική Αφρική και στη συνέχεια σε άλλα μέρη της Αφρικής ή στην Ευρώπη. Τα λιμάνια εμπορευματοκιβωτίων του Ρότερνταμ (Ολλανδία) και της Αμβέρσας (Βέλγιο) φαίνεται ότι παραμένουν κύριοι κόμβοι διακίνησης ηρωίνης και κοκαΐνης που εισάγονται λαθραία στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αύξηση κοκαΐνης στην Ευρώπη: Η αγορά της κοκαΐνης στην Ευρωπαϊκή Ένωση παραμένει σχετικά σταθερή τα τελευταία χρόνια, αν και υπάρχουν ενδείξεις αυξανόμενης διαθεσιμότητας της ουσίας. Το 2014 χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ανέφεραν κατασχέσεις κοκαΐνης συνολικά 61,1 τόνων, όσο περίπου και το 2013 (62,2 τόνοι).

Αύξηση της χρήσης ναρκωτικών στον γενικό πληθυσμό: Στην Ευρωπαϊκή Ένωση εκτιμάται ότι περισσότερο από το ένα τέταρτο των ανθρώπων ηλικίας μεταξύ 15 και 64 ετών έχουν κάνει χρήση παράνομων ουσιών τουλάχιστον μία φορά στη ζωή τους.

Η κάνναβη είναι η πιο διαδεδομένη ουσία χρήσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση: Η κάνναβη είναι η πιο συχνά αναφερόμενη κύρια ουσία χρήσης από όσους εισάγονται πρώτη φορά σε θεραπεία, ενώ εκτιμάται ότι 51,5 εκατομμύρια ενήλικοι άνδρες και 32,4 εκατομμύρια ενήλικες γυναίκες έχουν κάνει χρήση κάνναβης τουλάχιστον μία φορά στη ζωή τους (24,8%). Εκτιμάται ότι το 1% των ανθρώπων μεταξύ 15 και 64 ετών κάνουν καθημερινή ή σχεδόν καθημερινή χρήση κάνναβης.

Η ηρωίνη είναι το πιο διαδομένο οπιοειδές στην περιοχή: Εκτός από το πρόβλημα της χρήσης ηρωίνης, γίνεται κατάχρηση και μιας σειράς συνθετικών οπιοειδών, όπως η μεθαδόνη, η βουπρενορφίνη και η φεντανύλη. Το 2016 το UNODC ανέφερε ότι η χρήση οπιοειδών παραμένει αιτία σημαντικής ανησυχίας, ιδιαίτερα στην Ανατολική και τη Νότια Ευρώπη, με περισσότερο από το 70% όλων των ασθενών στα θεραπευτικά κέντρα να λαμβάνουν θεραπεία για χρήση οπιοΐδων.

Η Ευρώπη, περιοχή παραγωγής συνθετικών ναρκωτικών: Επί σειρά ετών η αμφεταμίνη και το «έκσταση» παράγονται παράνομα στο Βέλγιο και την Ολλανδία, και η μεθαμφεταμίνη σε χώρες της Κεντρικής Ευρώπης, κυρίως στην Τσεχική Δημοκρατία. Πρόσφατες ενδείξεις υποδηλώνουν ότι σημαντική ικανότητα παραγωγής μεθαμφεταμίνης εμφανίζεται και στην Ολλανδία και σε κάποιες μικρές κλίμακας χώρες-παραγωγούς στα σύνορα με την Τσεχική Δημοκρατία.

Το «έκσταση» ξανά ευρέως διαθέσιμο: Μέχρι πρόσφατα η επικράτηση της χρήσης «έκσταση» μειωνόταν σε πολλά κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε σχέση με το ανώτατο σημείο που είχε φτάσει από τις αρχές μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του 2000. Πρόσφατα στοιχεία δείχνουν ότι η ουσία είναι εκ νέου ευρύτερα διαθέσιμη. Επίσης, η δραστηριότητα των προϊόντων «έκσταση» (δισκία, σκόνες και κρύσταλλοι) αυξάνεται από το 2010, ενώ οι τιμές φαίνεται να παραμένουν σταθερές. Η διαθεσιμότητα προϊόντων υψηλής δόσης «έκσταση» στις παράνομες αγορές συνιστούν ανερχόμενη απειλή και πρόκληση για τη δημόσια υγεία και ασφάλεια.

Καμία ανάσχεση στην εμφάνιση και διαθεσιμότητα νέων ψυχοδραστικών ουσιών: Μέχρι τον Μάιο του 2016 το σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο δημιουργήθηκε το 2005, είχε εντοπίσει περισσότερες από 560 νέες ψυχοδραστικές ουσίες: 100 νέες ψυχοδραστικές ουσίες αναφέρθηκαν για πρώτη φορά το 2015. Η αυξημένη διαθεσιμότητα αυτών των ουσιών θα αποτελέσει αιτία κινδύνων για την υγεία.

Οι κατασχέσεις ΑΡΑΑΝ μειώνονται σημαντικά: Οι κατασχέσεις ΑΡΑΑΝ (alpha-phenylacetoacetonitrile), μιας υποκατάστατης χημικής ουσίας η οποία χρησιμοποιείται στα παράνομα εργαστήρια παραγωγής αμφεταμίνης και μεθαμφεταμίνης, μειώνονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση από το 2014, όταν η ουσία τέθηκε υπό διεθνή έλεγχο.

ΩΚΕΑΝΙΑ

Υψηλότερα επίπεδα χρήσης αμφεταμινών σε κοινότητες αυτοχθόνων: Στη Νέα Ζηλανδία η επικράτηση της χρήσης αμφεταμινών βρέθηκε υψηλότερη στον πληθυσμό των Μαορί σε σχέση με αυτόν των μη-Μαορί. Στην Αυστραλία η χρήση αμφεταμινών στις κοινότητες αυτοχθόνων εκτιμάται στο 5%, υψηλότερη από τον εθνικό μέσο όρο.

Αύξηση των κατασχέσεων στην Αυστραλία: Η ποσότητα ηρωίνης που κατασχέθηκε στα αυστραλιανά σύνορα αυξήθηκε κατά 168% από το 2014 στο 2015. Στη χώρα σημειώθηκε, επίσης, αύξηση στην ποσότητα της κατασχεμένης κοκαΐνης, και ποσότητα ρεκόρ 12,6 τόνων κατασχεμένων διεγερτικών τύπου αμφεταμίνης. Αν και ο αριθμός των κατασχέσεων κάνναβης σημείωσε ρεκόρ, το συνολικό βάρος της κάνναβης που κατασχέθηκε στα σύνορα και στη χώρα μειώθηκε. Το ίδιο συνέβη και με τις κατασχέσεις των νέων ψυχοδραστικών ουσιών.

Σε ισχύ το νομοθετικό πλαίσιο της Αυστραλίας για την ιατρική κάνναβη: Η Τροποποίηση της Ενιαίας Σύμβασης για τις Ναρκωτικές Ουσίες του 2016 τέθηκε σε ισχύ στην Αυστραλία, παρέχοντας ένα νομικό πλαίσιο που επιτρέπει την καλλιέργεια της κάνναβης και την πρόσβαση στην ουσία για ιατρικούς σκοπούς.

Επίπεδα ρεκόρ στις κατασχέσεις μεθαμφεταμίνης στη Νέα Ζηλανδία: Στη Νέα Ζηλανδία η ποσότητα μεθαμφεταμίνης που κατασχέθηκε υπερτριπλασιάστηκε από το 2014 στο 2015. Ο αριθμός των ανθρώπων που κάνουν χρήση της ουσίας στην Αυστραλία διπλασιάστηκε σε διάστημα έξι ετών. Τα υψηλά επίπεδα χρήσης και διακίνησης της ουσίας οδήγησαν στην ίδρυση της Εθνικής Ειδικής Ομάδας για το «Ice» τον Απρίλιο του 2015. Οι κατασχέσεις σε άλλες χώρες της περιοχής δείχνουν ότι χρησιμοποιούνται ως διαμετακομιστικά σημεία παράνομης διακίνησης και είναι ενδεικτικές της τοπικής χρήσης της ουσίας.

Υψηλή χρήση κάνναβης στην περιοχή: Η κάνναβη παραμένει η ουσία με την πιο εκτεταμένη διακίνηση και χρήση στην Ωκεανία, με εκτιμώμενη ετήσια επικράτηση περίπου στο 10%, πολύ πιο πάνω από το παγκόσμιο εκτιμώμενο ποσοστό του 3,8%.

Έλλειψη στοιχείων για τη χρήση και τη θεραπεία των ναρκωτικών: Σημειώνοντας την έλλειψη πρόσφατων δεδομένων από τις χώρες της περιοχής, εκτός από την Αυστραλία και τη Νέα Ζηλανδία, η Επιτροπή κάνει έκκληση στις κυβερνήσεις να επιταχύνουν τις προσπάθειές τους, ώστε να αυξήσουν τη συλλογή των στοιχείων για τη χρήση και τη θεραπεία. Η Επιτροπή καλεί επίσης τη διεθνή κοινότητα και τους εταίρους σε τοπικό ή διμερές επίπεδο να παρέχουν προς αυτήν την κατεύθυνση υποστήριξη σε αυτές τις χώρες.

Προσπάθειες για τη συλλογή και τη διάδοση πληροφοριών: Το 2016 οι τελωνειακές αρχές των Φίτζι και Βανουάτου έγιναν οι μοναδικές δύο τελωνειακές διοικήσεις στην περιοχή του Ειρηνικού, μεταξύ μόνο 20 άλλων χωρών παγκοσμίως, που έχουν εφαρμόσει το σύστημα του Δικτύου των Εθνικών Τελωνειακών Αρχών του Παγκόσμιου Οργανισμού Τελωνείων.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΒΟΗΘΑΕΙ ΤΙΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΙΣ ΣΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ

Εκτός από το έργο της που αφορά την παρακολούθηση και προώθηση της εφαρμογής των τριών Συμβάσεων για τον διεθνή έλεγχο των ναρκωτικών, η Επιτροπή βοηθά τις κυβερνήσεις να αντιμετωπίζουν την παράνομη παρασκευή, διακίνηση και χρήση ναρκωτικών και να προλαμβάνουν την πρόληψη της εκτροπής και παράνομης χρήσης τους, ενώ εξασφαλίζουν παράλληλα τη διαθεσιμότητα φαρμάκων που περιέχουν ελεγχόμενες ουσίες.

Νέα εργαλεία για παλιούς σκοπούς: Η χρήση της σύγχρονης τεχνολογίας για την παρακολούθηση του διεθνούς εμπορίου ελεγχόμενων ουσιών

Κατά την τελευταία δεκαετία η Επιτροπή έχει ξεκινήσει τέσσερα ειδικά σχεδιασμένα με βάση τις ανάγκες συστήματα online επικοινωνίας, για να υποστηρίξει την παρακολούθηση του διεθνούς εμπορίου ελεγχόμενων ουσιών και τη συνεργασία σε περίπτωση κρίσεων. Κάθε σύστημα εστιάζει σε μια διαφορετική πτυχή του ελέγχου των ναρκωτικών και διευκολύνει τη γρήγορη, ασφαλή και άμεση ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κυβερνήσεων.

- Το σύστημα PEN Online (Pre-export Notification Online) χρησιμοποιείται στο νόμιμο εμπόριο πρόδρομων ουσιών για τη γνωστοποίηση των εξαγωγών, πριν αυτές πραγματοποιηθούν, προς τις χώρες εισαγωγής. Το σύστημα PEN Online βοηθάει να ελέγχεται η νομιμότητα των επιμέρους διασυνοριακών συναλλαγών των πρόδρομων χημικών ουσιών και να εντοπίζονται ύποπτες αποστολές πριν αυτές φτάσουν στον προορισμό τους και καταλήξουν στο να χρησιμοποιηθούν για την παράνομη παρασκευή ναρκωτικών.
- Το σύστημα PICS (Precursors Incident Communication System) διευκολύνει την εκ των υστέρων ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με περιστατικά που αφορούν χημικές ουσίες (κατασχέσεις πρόδρομων χημικών ουσιών, διάλυση παράνομων εργαστηρίων κ.λπ.), παρέχοντας στις Αρχές στοιχεία, προκειμένου να εγκαινιάσουν έρευνες για παράνομες δραστηριότητες εντός και εκτός συνόρων.
- Το σύστημα IONICS (Project Ion Incident Communication System) παρέχει μια πλατφόρμα ανταλλαγής πληροφοριών αξιοποιήσιμων σε επιχειρησιακό επίπεδο για τις νέες ψυχοδραστικές ουσίες, οι οποίες, αν και δεν υπόκεινται σε διεθνή έλεγχο, συνιστούν αυξανόμενο κίνδυνο για τη δημόσια υγεία.
- Το σύστημα I2ES (International Import and Export Authorization System) είναι το πιο πρόσφατο εργαλείο που έθεσε σε εφαρμογή η Επιτροπή. Υποστηρίζει την ασφαλή ανταλλαγή αδειών εισαγωγής και εξαγωγής του νόμιμου διεθνούς εμπορίου ναρκωτικών και ψυχοτρόπων ουσιών και παρέχει μια δικλείδα ασφαλείας έναντι των εισαγωγών ή εξαγωγών υπερβολικών ποσοτήτων. Το σύστημα I2ES είναι ένα ουσιαστικό εργαλείο που όλες οι κυβερνήσεις θα πρέπει να χρησιμοποιούν, προκειμένου να εντείνουν τις προσπάθειές τους για συμμόρφωση προς τις Συμβάσεις και για να ενισχύσουν την πρόσβαση σε φάρμακα που περιέχουν ελεγχόμενες ουσίες και την ορθολογική χρήση τους.

INCB Learning: Ένα πρόγραμμα για την οικοδόμηση της ικανότητας των αρμόδιων εθνικών Αρχών να διασφαλίζουν τη διαθεσιμότητα φαρμάκων που περιέχουν ελεγχόμενες ουσίες και συγχρόνως να προλαμβάνουν την εκτροπή και την παράνομη χρήση τους

Στις αρχές του 2016 η Επιτροπή ξεκίνησε τις πρώτες ενέργειές της στο πλαίσιο του INCB Learning, ενός νέου προγράμματος με στόχο την παροχή τεχνικής βοήθειας προς τις εθνικές Αρχές όσον αφορά τη συμμόρφωση προς τις Συμβάσεις για τον διεθνή έλεγχο των ναρκωτικών. Ο απώτερος στόχος του προγράμματος είναι να διασφαλίζεται η διαθεσιμότητα των διεθνώς ελεγχόμενων ουσιών για ιατρικούς και επιστημονικούς σκοπούς, και, συγχρόνως, να προλαμβάνεται η παράνομη χρήση και εκτροπή τους. Το 2016 διοργανώθηκαν στο πλαίσιο του INCB Learning δύο περιφερειακά σεμινάρια κατάρτισης (στην Ανατολική Αφρική και στη Νότια και Ανατολική Ασία και τον Ειρηνικό) και δύο εθνικά εργαστήρια ευαισθητοποίησης με θέμα τη διαθεσιμότητα των ναρκωτικών και ψυχοτρόπων ουσιών για ιατρικούς και επιστημονικούς σκοπούς (στην Κένυα και την Ταϊλάνδη). Στο πλαίσιο του INCB Learning δημιουργούνται προγράμματα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, ώστε να μεγαλώσει η εμπέλεια του εκπαιδευτικού του έργου. Δραστηριότητες κατάρτισης και ευαισθητοποίησης προγραμματίζονται για το 2017 και σε άλλες περιοχές του κόσμου. Το INCB Learning χρειάζεται περαιτέρω και συνεχή υποστήριξη για να διατηρήσει και να επεκτείνει τις δραστηριότητές του.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη σύνθεση της Επιτροπής και το έργο της υπάρχουν στο www.incb.org.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΟΗΕ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΤΩΝ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ

Η Διεθνής Επιτροπή του ΟΗΕ για τον Έλεγχο των Ναρκωτικών (INCB) είναι το ανεξάρτητο όργανο που επιβλέπει την εφαρμογή των συμβάσεων του ΟΗΕ για τον έλεγχο των ναρκωτικών. Ιδρύθηκε το 1968 σύμφωνα με τα όσα προέβλεπε η Ενιαία Σύμβαση για τα Ναρκωτικά του 1961. Με βάση προηγούμενες συμβάσεις για τον έλεγχο των ναρκωτικών, πρόδρομα όργανα της Επιτροπής λειτουργούσαν ήδη από την εποχή της Κοινωνίας των Εθνών. Η Επιτροπή, μεταξύ άλλων, δημοσιεύει ετήσια έκθεση η οποία υποβάλλεται στο Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο του ΟΗΕ (ECOSOC) μέσω της Επιτροπής για τα Ναρκωτικά (CND). Η έκθεση παρέχει μια ολοκληρωμένη ανασκόπηση της κατάστασης του ελέγχου των ναρκωτικών σε διάφορα μέρη του κόσμου. Ως αντικειμενικό όργανο η Επιτροπή προσπαθεί να εντοπίσει και να προβλέψει τις επικίνδυνες τάσεις και να προτείνει τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν.

Η έκθεση ανακοινώνεται κάθε χρόνο στην Ελλάδα από το ΚΕΘΕΑ, σύμβουλο οργανισμό του ECOSOC σε θέματα ναρκωτικών.